

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/80/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114205853
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114205853.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcov: X. T. Y., G.. XX.X.XXXX, K. O., A. XX, X. B. Y., G.. XX.X.XXXX, K. O., A. XX, X. T. V., G.. XX.X.XXXX, K. O., A. XX, X. M. Y., G.. XX.XX.XXXX, K. O., A. XX, X. A. Y., G.. XX.X.XXXX, K. O., A. XX, X. A. Y., G.. XX.X.XXXX, K. O., A. XX, Z. J. B., V. P., Q. Z. O., M. X, p r o t i žalovaným: X. M. Š., G.. X.X.XXXX, K. O., A. XX, E..Č.. Z. Z. E. Z. F. O., J.: B. L. O., Q., A. A. Z. O.Š., L. XX Q. X. C. V., G.. XX.X.XXXX, K. O.U., Z. XX, J.: B. P. C., Q., A. A. Z. O., I. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31595545, o náhradu nemajetkovej ujmy a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 10.000 Eur, žalobcom v 2. až 6. rade každému z nich po 3.000 Eur v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

O trovách konania bude rozhodnuté osobitným uznesením v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia žalobou zo dňa 28.2.2014 si uplatnili nárok na primerané finančné zadostučinenie podľa § 13 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) voči žalovanému v 1. rade, ktorý pri dopravnej nehode zavinil smrť ich príbuzného - syna žalobcov v 1. a 2. rade a brata žalobcov v 3. až 6. rade. Úmrtie blízkej osoby spôsobené protiprávnym konaním predstavuje zásah do osobnostných práv žalobcov konkrétne práva na súkromný a rodinný život. Stratú blízkej osoby - B. Y. prežívajú s veľkým žiaľom a bolesťou. Ide o nenahraditeľnú ujmu, doteraz sa s jeho smrťou nevyrovnali a ich život nie je tak plnohodnotný ako predtým. Nárok uplatnili aj voči žalovanej v 2. rade ako prevádzkovateľovi motorového vozidla, pri prevádzke ktorého došlo k predmetnej dopravnej nehode. Žiadali preto aby obaja žalovaní boli solidárne zaviazaní zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade po 30.000 Eur a žalobcom v 3. až 6. rade po 20.000 Eur.

Žalovaný v 1. rade - vodič motorového vozidla, ktorý zavinil smrť Jozefa Franka uznal základ nároku, nesúhlasil však s jeho výškou. Žiadal zohľadniť tú skutočnosť, že poškodený mal vedomosť, že je pod vplyvom alkoholu a mal mu preto zabrániť v riadení motorového vozidla. Spochybnil, že by žalobcovia s poškodeným tvorili tak súdržnú rodinu, ako to popísali v žalobe. Sám poškodený neukončil strednú školu, často požíval alkoholické nápoje, nemal stále zamestnanie a so svojim otcom mal konfliktný vzťah. Napokon žiadal zohľadniť aj tú skutočnosť, že žalovaný vyzval poškodeného na zapnutie bezpečnostného pásu, čo však menovaný nezrealizoval.

Žalovaná v 2. rade so žalobou nesúhlasila z dôvodu, že nenesie žiadnu vinu na smrti Jozefa Franka.

Vedľajší účastník nárok na náhradu nemajetkovej ujmy neuznal, aj keď z jeho vyjadrenia vyplýva, že sa nesprávne domnieva, že je takisto žalovaným v tomto spore. Svoje stanovisko totiž odôvodnil tým, že náhrada nemajetkovej ujmy uplatnená proti škodcovi z dopravnej nehody nespadá pod rozsah poistného krytia v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, ich písomnými vyjadreniami, výsluchom svedkov M. L., B. K., L. T., J. Š., M. Š., P. K., P. C., M. V., spisom tohto súdu 5T 42/2003 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 21.11.2012 okolo 15.45 hod. žalovaný v 1. rade riadil osobné motorové vozidlo Citroen evidenčné číslo PO 947 EH od tunela Branisko smerom na Prešov, pričom mal v krvi 2,38‰ alkoholu, navyše išiel vyššou než dovolenou rýchlosťou, takže nezvládol riadenie a v bočnom šmyku narazil do svahu. Vo vozidle mal spolujazdcov P. E. T., Y. A., M. V., ktorí utrpeli viaceré zranenia a Jozefa Franka, ktorý neskôr svojím zraneniam podľahol. Za uvedený skutok bol žalovaný uznaný vinným z prečinov usmrtenia, ublíženia na zdraví a ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 40 mesiacov. Všetci poškodení boli so svojimi nárokmi odkázaní na konanie vo veciach občianskoprávných. Vyplýva to z rozsudku Okresného súdu v Prešove č.k. 5T 42/2013 - 332 zo dňa 14.6.2013, ktorý v ten istý deň nadobudol právoplatnosť.

Pred nehodou žalovaný v 1. rade spolu s vyššie uvedenými poškodenými pracoval brigádnicke na stavbe v Levoči a niekedy v poludňajších hodinách v reštaurácii požil aj alkoholické nápoje. Poškodený B. Y. v tom čase v jeho spoločnosti nebol a sám žalovaný potvrdil, že sa nesprával tak, aby si poškodený mohol všimnúť, že je pod vplyvom alkoholu.

Žalovaný v 1. rade jednoznačne uznal svoju zodpovednosť za nehodu a smrť Jozefa Franka. Na pojednávaní sa ospravedlnil jeho príbuzným, teda žalobcom. Uviedol, že o skoršie ospravedlnenie sa pokúsila jeho manželka, rodina žalobcov ju však vyhodila a žalobca v 2. rade sa dokonca vyhrážal jeho fyzickou likvidáciou, ako sa to dozvedel od iných osôb. Poukázal tiež na to, že ťažko sa vyrovnáva s tým, čo urobil a musel byť liečený na psychiatrii. Pracoval ako murár, je bezmajetný, manželka je zamestnaná ako obsluha v občerstvení, pričom obaja majú jedného syna, ktorý navštevuje strednú školu.

Obaja žalovaní zhodne vyhlásili, že predmetné motorové vozidlo vlastní žalovaná v 2. rade, ktorá je zapísaná ako jeho vlastníčka aj na dopravnom inšpektoráte a uhrádza tiež poistné. Auto však neužíva, hoci má vodičské oprávnenie a požičala ho synovi, ktorý ho potreboval kvôli práci.

Všetci žalobcovia veľmi emotívne vypovedali o svojom vzťahu k nebohému B. Y. a o svojich pocitoch po jeho smrti, keďže menovaný zomrel v nemocnici 29.11.2012. Žalobkyňa v 1. rade bola v tom čase práceneschopná, kvôli problémom s platničkou, jej práceneschopnosť však v dôsledku tejto tragickej udalosti nastala až 15.1.2013. Denne (okrem zimného obdobia) chodí k hrobu svojho syna. Každý deň na neho myslí, stále všetko prežíva a nemôže sa zmieriť s jeho stratou. Psychológa síce nenavštevuje a lieky na ukľudnenie neberie, pretože kvôli iným zdravotným problémom užíva lieky od bolesti, ktoré ju ukľudňujú. Žalobkyňa v 1. rade vypovedala o tom, že nebohý syn jej doma pomáhal, ale zároveň uznala, že s ním boli aj problémy. Kvôli dochádzke nedokončil strednú školu, 4 roky bol nezamestnaný a pracoval len brigádnicke, vtedy jej prispieval aj na domácnosť, inak ho živila ona. Mal však v pláne ukončiť školu a oženiť sa. Priznala aj to, že kvôli alkoholu mu museli dohovárať.

Žalobca v 2. rade je invalidný dôchodca. Potvrdil, že sám má problémy s alkoholom. Aj on vypovedal o dobrom vzťahu k nebohému synovi, o jeho pomoci pri domácich prácach a o tom, ako mu chýba, niekedy dokonca pomýšľal na samovraždu. Zároveň potvrdil, že cez víkendy, keď syn bol v spoločnosti, prichádzal domov nad ráno pod vplyvom alkoholu a v jednom prípade mu zavolať mestský policajt, aby si pre syna prišiel. Vtedy musel na neho kričať a vyhrážal sa mu, že keď tak bude pokračovať, bude musieť sa odsťahovať.

Žalobkyňa v 3. rade zdôraznila, že jej brat Jozef nahrádzal jej synovi, ktorý po rozchode s manželom mal len 8 mesiacov jeho otca, staral sa o neho a vďaka nemu mohla nastúpiť do zamestnania. Všetci ďalší žalobcovia vypovedali o tom, ako sa im zmenil život po smrti ich brata, s ktorým mali pekný vzťah, žalobca v 5. rade sa podľa vlastného vyjadrenia zmenil duševne, je totiž prchkejší ako predtým. Žalobkyňa v 6. rade po tragédii dokázala nastúpiť so školy až v januári.

Svedkyňa M. L. - matka žalobkyne v 1. rade vypovedala najmä o tom, ako jej vnuk Jozef mal rád svoju mamu. Po jeho smrti každý deň doma žalobcovia plačú a denne chodia na cintorín.

Podobne vypovedala aj svedkyňa B. K. - sestra žalobkyne v 1. rade, ktorá hovorila o vzájomne veľmi dobrých vzťahoch v rodine jej sestry. Potvrdila, že synovcovi Jozefovi požičala peniaze asi 3 mesiace pred jeho smrťou, pretože chcel si dokončiť štúdium.

Svedkyňa L. T. bola priateľkou nebohého, asi pol roka pred jeho smrťou si však našla inú známosť. Uviedla, že jej priateľ Jozef niekedy s alkoholom prehnal, čo mu rodičia vytýkali.

Svedkyňa J. Š. - manželka žalovaného v 1. rade vypovedala o tom, že osobne sa išla žalobcom ospravedlniť, doma bol len brat nebohého. Neskôr sa dozvedela o verbálnych vyhrážkach voči jej rodine, preto na to upozornila aj vyšetrovateľa. Uviedla, že aj jej rodina touto tragédiou trpí a manžel sa navyše liečil ambulantne na psychiatrii, keďže po nehode mal zlé sny. Svedkyňa poukázala na to, že sama postupne spláca škodu, ktorú v rámci regresu si uplatnili zdravotná poisťovňa a Komunálna poisťovňa v sume okolo 10.000 Eur, ktorú uhrádza po 150 eur mesačne, hoci zarába len 390 Eur netto. Svedkyňa dodala, že viackrát videla nebohého so svojim otcom oboch pod vplyvom alkoholu ako si nadávali.

Svedkyňa P. K. - švagriná žalovaného v 1. rade poznala nebohého Jozefa Franka, pretože bol spolužiakom jej dcéry a bývali v jednej lokalite. Viackrát ho videla pod vplyvom alkoholu v spoločnosti, ktorá sa nesprávala slušne. Niekoľkokrát ho videla aj so svojim otcom, ako sa hádali, nadávali si a raz dokonca aj bili. Po smrti menovaného osobne počula jeho otca, ktorý opitý sa vyhrážal, že jej švagra zabije.

Svedok P. C. - synovec žalovaného v 1. rade uviedol, že nebohého Jozefa Franka poznal dobre. Potvrdil jeho problémy s alkoholom, podobne ako aj u jeho otca. Osobne niekoľkokrát B. Y. odviezol domov, pretože kvôli opilosti nevládal chodiť. Svedok dokonca počul, že nebohý bral aj omamné látky.

Svedok M. V. v čase nehody sedel vo vozidle vzadu vedľa Jozefa Franka a potvrdil, že hoci vo vozidle boli bezpečnostné pásy, nepoužili ich, ale zároveň poprel, že by žalovaný v 1. rade ich k tomu vyzýval. Uviedol, že žalovaný jazdil veľmi nebezpečne, predbiehal vozidlá cez plnú čiaru, išiel rýchlosťou až 200 km/hod a sám svedok ho niekoľkokrát, ale bezúspešne vyzýval na zastavenie a hrozil, že zavolá políciu. Svedok uviedol aj to, že na žalovanom bolo pred jazdou badať, že je pod vplyvom alkoholu, preto sám svedok, hoci mal zadržaný vodičský preukaz, sa ponúkol, že bude on riadiť vozidlo, čo však žalovaný odmietol.

Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 427 ods. 1 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 427 ods. 2 OZ rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 441 OZ ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 135 ods. 1 O.s.p. súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania¹⁴); súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

V danom prípade súd vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný v 1. rade zavinil pri dopravnej nehode smrť syna žalobcov v 1. a 2. rade a brata žalobcov v 3. až 6. rade a tým neoprávnene zasiahol do ich súkromia chráneného v ustanovení § 11 OZ. Súčasťou súkromia je aj rodinný život zahŕňajúcu najmä právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci naplňovať vlastnú osobnosť. Zásahy do rodinných vzťahov, ktoré sú neoprávnené, možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života. V prípade, že medziľudské väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Právnym prostriedkom ochrany proti takému zásahu je práve návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať podobu i náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Je nepochybné, že úmrtie blízkej osoby predstavuje závažný zásah do práva na súkromie dotknutej fyzickej osoby ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby.

Priznanie zadosťučinenia v peniazoch predpokladá splnenie určitých zákonom kvalifikovaných podmienok. Výšku náhrady tohto zadosťučinenia určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Občiansky zákonník žiadnu maximálnu ani minimálnu hranicu výšky zadosťučinenia v peniazoch nestanovuje. Ustanovenie § 13 ods. 1 OZ stanovuje len, že zadosťučinenie má byť primerané. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je preto vecou úvahy súdu, ktorý sa pri tejto úvahe musí riadiť dvoma v zákone taxatívne stanovenými kritériami (§ 13 ods. 3 OZ - závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo) a z týchto musí pri svojom rozhodovaní vychádzať.

Základ nároku voči žalovanému v 1. rade, ktorého zodpovednosť za smrť B. Y. bola ustálená právoplatným rozsudkom v trestnom konaní, bol nepochybne daný. Vo vzťahu k žalovanej v 2. rade možno túto zodpovednosť vyvodiť z § 427 OZ s použitím § 853 OZ. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny záver vyslovený aj v rozsudku NSČR 30Cdo 999/2007 zo dňa 29.9.2008 o analogickom použití § 427 aj pri nárokoch zo zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti.

Je pritom nepochybné, že žalovaná v 2. rade je ako vlastníčka aj prevádzkovateľom motorového vozidla, ktorým bola spôsobená nehoda a tejto zodpovednosti sa nevivila ani s poukazom na § 428 prípadne § 430 OZ, keďže motorové vozidlo sama požičala žalovanému v 1. rade.

Súd mal teda za to, že v danom prípade je daná za vznik nemajetkovej ujmy zodpovednosť oboch žalovaných.

Je potrebné si uvedomiť, že v prípade smrti žiadne zadosťučinenie (vrátane finančného) nemôže odčiniť skutočne vzniknutú ujmu. Zmyslom tejto relutárnej náhrady je preto iba túto ujmu zmierniť. Uvedená satisfakcia pre žalobcov nemôže byť však likvidačná pre pôvodcu zásahu.

V konkrétnom prípade určitá satisfakcia bola daná aj právoplatnosťou trestného rozsudku, ktorým bol žalovaný v 1. rade uznaný vinným z prečinu usmrtienia. Dôležitá je aj skutočnosť, že nejednalo sa o úmyselný, ale nedbanlivostný trestný čin, ktorého spáchanie žalovaný v 1. rade ľutuje a ťažko sa vyrovnáva s jeho dôsledkom.

Súd mal za preukázané, že žalobcovia tvoria skutočne súdržnú rodinu a nepochybne mali silný citový vzťah aj k nebohému Jozefovi Frankovi. Zároveň však súd mal za preukázané, že s menovaným boli problémy súvisiace so spôsobom jeho života - neukončením strednej školy, nezamestnaním a predovšetkým požívaním alkoholických nápojov. Tvrdenie žalobcov o záujme Jozefa Franka ukončiť štúdium nevyznieva hodnoverne v porovnaní s jeho činmi, pokiaľ si na tento účel požičal od svojej tety niekedy v septembri 2012 sumu 800 Eur, ale nástup do školy nezrealizoval.

Zohľadnené boli aj okolnosti nehody - arogantná jazda žalovaného napriek výzvy na zastavenie vozidla svedkom V. a na druhej strane neprípúťanie sa poškodeného bezpečnostným pásom. Tvrdenie žalovaného, že sám ho k tomu vyzval, však vyvrátil svedok V.. Prihliadnuté bolo aj na to, že poškodený B. Y. si do vozidla sadol napriek tomu, že na vodičovi bolo vidieť, že je pod vplyvom alkoholu, čo opäť potvrdil svedok V..

Určitým vodítkom pre stanovenie výšky finančného odškodnenia môže byť limit odškodňovania obetí úmyselných trestných činov podľa § 6 zákona č. 215/2005 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. V súčasnosti tento limit predstavuje 17.600 Eur (352 Eur x 50). Pokiaľ pri smrti zavinenej úmyselným trestným činom možno priznať náhradu maximálne 17.600 Eur, potom v prípade nedbanlivostného zavinenia by táto náhrada mala byť nižšia.

Ďalším podporným argumentom pri ustáľovaní výšky priznanej náhrady môže byť aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade C. proti Slovenskej republike, ktorým bola sťažovateľke priznaná nemajetková ujma 25.000 Eur za to, že nekonaním štátnych orgánov bolo zasiahnuté do jej osobnostných práv usmrtením jej oboch maloletých detí, pričom v danom prípade došlo k absolútnemu rozvráteniu rodinného života poškodenej, keďže boli usmrtené obe jej dcéry a sťažovateľka žiadne iné deti nemá.

Podľa názoru súdu najväčšiu citovú ujmu v dôsledku smrti Jozefa Franka utrpela jeho matka, teda žalobkyňa v 1. rade o čom vypovedali aj jej príbuzní. Súd považoval za primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000 Eur v jej prípade. Pokiaľ ide o žalobcu v 2. rade z dokazovania vyplynulo, že jeho vzájomný vzťah s nebohým nebol ideálny, čo bolo ovplyvnené aj ich požívaním alkoholických nápojov. Súd mu preto priznal relutárnu náhradu vo výške 3.000 Eur. U ostatných žalobcov bolo prihliadnuté na to, že vzájomne si pomáhajú, sú štyria a preto do určitej miery sa môžu skôr vyrovnáť so stratou ich brata. Pre každého z nich súd považoval za primerané finančné zadostučinenie po 3.000 Eur.

O trovách konania súd bude rozhodovať až po právoplatnom rozhodnutí o ustálení výšky priznanej ujmy, z ktorej súd prizná náhradu trov podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a preto pri trovách aplikoval § 151 ods. 3 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.